

**Ajankohtaisia näyttelyitä ja tilaisuuksia
Aktuella utställningar och evenemang**

Forum Marinum

Merikaupunki talvisodassa –näyttely / utställningen Sjöstaden
Åbo och vinterkriget 30.11.2009-2.5.2010

Uudenkaupungin merihistoriallisen yhdistyksen kevään 2010 merelliset illat

- 21.1. Ossi Sandbäck: Maamme talvimerenkulun alku ja kehitys
- 18.2. Hannu Kujanen: Turkulainen valaanpyynti
- 18.3. Matti Jalava: Merestä makeaksi vedeksi
- 15.4. Matti Marvola: Parkkilaiva Rauha – kovan onnen purjehtija
- 20.5. Mikko Soininen: Nolla-Boresta Kristina Reginaan

SUOMEN MERIHISTORIALLINEN YHDISTYS RY
SJÖHISTORISKA FÖRENINGEN I FINLAND RF
PL 134, 00171 HELSINKI
www.suomenmerihistoriallinenyhdistys.fi

**SUOMEN MERIHISTORIALLINEN YHDISTYS
SJÖHISTORISKA FÖRENINGEN I FINLAND RY**

JÄSENTIEDOTE 1 / 2010

Några tankar kring att tillgängliggöra

En längre tid har tillgängliggörande av olika slag av arkivmaterial, främst genom digitalisering och webbpublicering, varit i ropet. Forskningen skall kunna utföras under alla tider av dygnet och helst från den egna hemdatorn. Så lyder önskemålen.

Ur arkivens synpunkt är denna strävan förstås välkommen, men den är också förknippad med en mängd utmaningar (inte minst juridiska) och det är i hög grad en fråga om prioriteringar och resurser. Även om digitalisering ibland är en oundviklig åtgärd för att skona värdefullt och skört material handlar det ju primärt om att kopiera redan befintligt arkivmaterial.

Det jag personligen anser oerhört mycket viktigare – utan att för den skull förringa betydelsen av digitalisering och lovvärda projekt som t.ex. merihistoria.fi – är att våra arkiv skulle ges tillräckliga resurser för att ordna och förteckna sina samlingar. Att digitalisera oordnat material är, som alla vet lönlöst. Många av våra finaste samlingar – inte minst inom det sjöhistoriska fältet – är tyvärr underbemannade och de påminner i många fall närmast om magasin.

Vid Åbo Akademis sjöhistoriska institut, vars arkiv idag omfattar drygt 1,3 hyllkilometer sjöhistoriskt material och som fram till millennieskiftet var en "enmansbutik", har man gått in för att prioritera att samlingarna ordnas och förtecknas. Som ett led i denna strävan är institutets

samling av skeppsdagböcker (drygt 4 500 volymer) sedan ett par år tillbaka tillgänglig på nätet och Ångfartygs Ab Bores omfattande arkiv har, efter 13 månaders arbete, nyligen ordnats och förtecknats. Följande utmaning är att ordna och förteckna vårt lands första sjöförsäkringsbolags arkiv, Sjöassuransföreningen i Finland (1850–1983). Dylika insatser skulle naturligtvis inte vara möjliga utan yrkeskunnig personal och värdefullt bidrag från fonder och företag.

Kasper Westerlund

Intendent för Sjöhistoriska institutet vid Åbo Akademi
Medlem i styrelsen för Finlands sjöhistoriska förening

Vuoden 2010 jäsenmaksut ja jäsenedut Årsavgift och medlemsförmåner 2010

Vuonna 2010 Suomen merihistoriallinen yhdistys järjestää kaksi esitelmätilaisuutta kevät- ja syyskokouksen yhteydessä. Jäsenille postitetaan tiedote neljästi vuodessa. Jäsenillä on mahdollisuus osallistua yhdistyksen järjestämille retkille ja jäsentapaamisiin.

Yhdistyksen jäsenmaksu vuodelle 2010 on henkilöjäseniltä 25 euroa ja yhteisjäseniltä 50 euroa. Tilisiirtolomakkeet ja tarkemmat tiedot eräpäivineen ilmoitetaan vuoden toisessa tiedotteessa.

Under år 2010 arrangerar Finlands sjöhistoriska förening två föreläsningstillfällen, i samband med vår- och höstmötet. Medlemsbladet postas till medlemmarna fyra gånger per år. Medlemmarna har möjlighet att delta i föreningens exkursioner och medlemsträffar.

Föreningens medlemsavgift för år 2010 är 25 euro för personmedlemmar och 50 euro för institutioner. Giroblanketter och utförligare uppgifter om förfallodag meddelas i nästa medlemsblad.

Suomen Merihistoriallisen yhdistyksen hallitus vuonna 2010 Finlands Sjöhistoriska förenings styrelse år 2010

Puheenjohtaja / Ordförande

Pääsihteeri Sakari Lehmuskallio

Puh. 040 505 7839, @: sakari.lehmuskallio (ät) pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja / Viceordförande

Professori Yrjö Kaukiainen

Puh. (09) 191 228 34 (työ), @: yrjo.kaukiainen (ät) helsinki.fi

Sihteeri / Sekreterare

Opiskelija Vilma Lempiäinen

Puh. 040 865 4681, @: vilma.lempiainen+SMHY (ät) gmail.com

Rahastonhoitaja (jäsenasiat) / Kassör (medlemsärenden)

Tutkija / Forskare Ismo Malinen

Puh. 050 340 5491, @: ismo.malinen (ät) nba.fi

Jäsenet / Medlemmar

Dosentti Tapio Bergholm

Puh. 050 547 2771, @: tapio.bergholm (ät) helsinki.fi

STT Ove Enqvist

Puh. 040 552 4136, @: enqvist (ät) oktanet.fi

Puheenjohtaja Matti Jussila

Puh. 044 5255300, @: matti.jussila (ät) uudenkaupunginsanommat.fi

Tutkija Timo Kunttu

Puh. 040 350 3653, @: timo.kunttu (ät) nba.fi

Tutkija Aaro Sahari

Puh. 040 592 6206, @: aaro.sahari+SMHY (ät) gmail.com

VTT Petri Sipilä

Puh. 050 511 5940, @: petri.sipila (ät) merihistoria.fi

Merikapteeni / Sjökapten Björn Sjöman

Intendentti / Intendent Kasper Westerlund

Tfn 02 215 4152 (tjänst), @: kasper.westerlund (ät) abo.fi

Merihistoriallisia julkaisuja Sjöhistoriska publikationer

Auli Irjala - Todellisella kunnioituksella

Laivan päällikön kirjeissä varustajalle ruoditaan paitsi purjehduksen kannattavuutta myös miehistön tekemisiä ja toimintakulttuureita maailman eri satamissa - monien muiden asioiden ohessa. Lähteenään merikapteeni Frans Torkin kirjeet laivanvarustaja Gabriel Granlundille on Auli Irjala kirjoittanut teoksen, jonka lukijalle avautuu värikäs kuva elämästä merellä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Rauman merimuseon kokoelmista valittu laadukas kuvitus täydentää tekstin.

Rauma : Raumanmeren merimuseosäätiö

Max Engman & Kasper Westerlund (red.) - Petsamo och havet

Meddelanden från Sjöhistoriska institutet vid Åbo Akademi nr 30, 226 s. Publikationen ställer Petsamo och havet i fokus och placeerar in "Finlands högra arm" i en historisk och storpolitisk kontext med korridorätkande, handelsförbindelser och försörjning som nyckelbegrepp. Boken kostar 20 euro (+ leverans) och kan beställas från: sjohistoriska@abo.fi

Jaakko Varimaa - Merkillisten sattumusten matka: kansainvälistä asekauppaa, rommin kuljetusta ja muita afäärejä

Kirjaa on myynnissä Uudessakaupungissa Uudenkaupungin Sanomien konttorissa ja Kirja-Vakassa sekä Rauman Suomalaisessa kirjakaupassa. Tarvittaessa kirja voidaan postittaa postituskuluineen (tilaukset: mari.jalava@uusikaupunki.fi) 25 euroa.

Puheenjohtajan terveiset vuodelle 2010 Ordförandens hälsning för år 2010

Eilisen merihistoria on koko inhimillisen kohtaamisen, kommunikoinnin ja taloudellisen elämän historiaa. Merihistoriaa ympäröi kiehtova elementti, meri ja erityisenä lisänä merenkulun välineet, laivat, instrumentit, kartat, järjestelmät ynnä muut, joita tutkiva ja kokeileva mieli innostuneena tarkkailee. Ei ihme, että merihistorian harrastajia riittää aina ammatti-ihmisiin asti.

Huomisen merihistoriaa eletään tänään. Siksi voi vain kannustaa en kehottaa muistelmien laatimiseen kun vielä muistaa ja tämän päivän dokumentointiin nyt kun elementit ovat vielä ulottuvilla. Ei kun toimeen!

Gårdagens sjöhistoria är också de mänskliga mötenas, kommunikationens och det ekonomiska livets historia. Sjöhistorien omges av det fascinerande elementet havet, och som speciella attribut sjöfartens hjälpmedel, fartyg, instrument, sjökort, olika system med mera, som det forskande sinnet intresserat iakttar. Det är inte konstigt att sjöhistorien engagerar både "amatörer" och yrkesfolk.

Morgondagens sjöhistoria levs i dag. Därför är det skäl att uppmuntra till att teckna ned minnen medan tid är och till att dokumentera nutiden medan elementen finns inom räckhåll.

Sakari Lehmuskallio

Suomen merihistoriallisen yhdistyksen puheenjohtaja
Ordförande för Sjöhistoriska föreningen i Finland

Osoitteenmuutokset Adressförändringar

Pyydämme ilmoittamaan osoitteenmuutokset yhdistyksen sähköpostiosoitteeseen info@suomenmerihistoriallinenyhdistys.fi tai kirjallisesti yhdistyksen postilokeroon, PL 134, 00171 HELSINKI.

Adressförändringar bedes vänligen meddelas till föreningens e-postadress: info@suomenmerihistoriallinenyhdistys.fi eller skriftligen till föreningens postbox, PB 134, 00171 HELSINGFORS

Nautica Fennica 2010

'Merihistorian rajapintoja', joka on myös Suomen merimuseon vuosikirja Nautica Fennica-sarjassa, ilmestyy alkukesästä. Kirjoittajat käsittelevät laajasti merellistä kulttuuriperintöä. David Starkey ja Michaela Barnard kirjoittavat ympäristöhistorian ja merihistorian suhteista, Anne Ala-Pöllänen merellisestä teollisuusperinnöstä ja kaupunkikulttuurista ja Aija Salovaara muistelee työvuosiaan 70-luvun lopun Gts Finnjetillä. Kirjassa on kymmenen artikkelia ja seitsemän kirjoittajaa. Vuosikirja jaetaan jäsenetuna kaikille SMHY:n jäsenille.

'Merihistorian rajapintoja' (Sjöhistoriens gränssytor), som ingår i Finlands sjöhistoriska museums årsbok Nautica Fennica utkommer i början av sommaren. Författarna behandlar det maritima kulturarvet ur ett brett perspektiv. David Starkey och Michaela Barnard skriver om förhållandet mellan miljöhistoria och sjöhistoria, Anne Ala-Pöllänen skriver om maritimt industriarv och stadskultur medan Aija Salovaara minns sina arbetsår på Gts Finnjet under slutet av 1970-talet. I boken medverkar tio artiklar och sju författare. Årsboken delas ut som medlemsförmån till föreningens medlemmar.

Kutsu kevätkokoukseen Kallelse till vårmöte

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidetään keskiviikkona 7.4.2010 klo 17.15 Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6, Kruunuhaka), sali 404. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat: toimintakertomus, tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Kahvitarjoilu klo 17.00.

Föreningen håller sitt stadgeenliga vårmöte onsdagen den 7.4.2010 kl 17.15 på Vetenskapernas hus (Kyrkogatan 6, Kronohagen), sal 404. På mötet behandlas vårmötesärendena: verksamhetsberättelse, bokslut samt beslut om ansvarsfrihet för styrelsen. Kaffeservering kl 17.00.

Rannikkotykiä tutkimaan

Elämä rannikkotykiä tutkimaan edustaa elämänmuotoa, jota ei enää juuri ole olemassa. Rannikkotykiä tutkimaan Perinneyhdistys ry on kerännyt satakunta tähän elämänmuotoon liittyvää tarinaa sekä käynyt yhdessä Helsingin Yliopiston kansatieteen opintosuunnan kanssa Isosaaren linnakkeella suorittamassa ns. nykydokumentoinnin. Tästä työstä on syntynyt paljon materiaalia, josta yhdistys toivoisi tehtävän opinnäytetyön (pro gradu tai väitöskirja). Aihe sopisi ainakin kansatiedettä, folkloristiiikkaa, etnografiaa, merihistoriaa tai Suomen historiaa opiskeleville.

Yhteydenotot yhdistyksen puheenjohtaja:

Ove Enqvist

Hevoshaantie 9 D 6

01200 Vantaa, FINLAND

+358 9 668253, 040 5524136

enqvist@oktanet.fi

Sähköpostilista E-postilista

Yhdistyksellä on sähköpostilista nopeaan tiedottamiseen. Jos haluat mukaan postituslistalle, ilmoita sähköpostiosoitteesi tiedottajalle, aaro.sahari+SMHY@gmail.com. Aiemmin yhteystietonsa ilmoittaneet on jo liitetty listalle. Jäsentiedotteen voi halutessaan saada sähköpostitse. Kiinnostuneet voivat ilmoittaa yhteystietonsa tiedottajalle.

Föreningen har en e-postlista för snabb informationsspridning. Meddela föreningens informatör, aaro.sahari+SMHY@gmail.com om du vill ansluta dig till listan. De som tidigare meddelat sitt intresse har redan anslutits. Medlemsbladet går också att få per e-post. Intresserade kan meddela sina kontaktuppgifter till föreningens informatör.